

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Zuzany Ďurišovej a členiek JUDr. Aleny Priellovej a JUDr. Ivany Izakovičovej v právnej veci žalobcu: **P., a.s. P., S., 080 01 P., IČO: X.,** zastúpeného JUDr. I. J., advokátom, S., 080 01 P., proti žalovanému: **Q., a.s. K., Š., 042 80 K., IČO: X.,** zastúpenému JUDr. P., advokátom, Z., 040 01 K., o zaplatenie 8 058 355 Sk s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v K. zo dňa 23. januára 2006 č. k. 10 Cb 34/1999-172, takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok Krajského súdu v K. zo dňa 23. januára 2006 č. k. 10 Cb 34/1999-172 **potvrďuje.**

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému na účet jeho právneho zástupcu 29 040 Sk náhrady trov odvolacieho konania.

Odôvodnenie:

Krajský súd v K. napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia pôvodne 7,9 mil. Sk s príslušenstvom, po zmene petitu 8 058 355 Sk s 18% úrokom z omeškania od 1.9.1998 do zaplatenia z titulu náhrady škody

vo forme ušlého zisku a náhrady vynaložených nákladov v zmysle § 373 a nasl. Obchodného zákonníka. Škoda mu mala vzniknúť tým, že napriek tomu, že sa podľa oznámenia žalovaného stal víťazom verejnej obchodnej súťaže na stavbu „Rekonštrukcia budovy pre S. K., M.“ a medzi účastníkmi vznikla zmluva o dielo, žalovaný porušil záväzok z tejto zmluvy a vyhlásil novú verejnú obchodnú súťaž, čím žalobcovi znemožnil vykonať dohodnuté dielo. Rozsah stavebných prác, ktoré mal žalobca pre žalovaného vykonať, predstavuje 79 mil. Sk, čo by pre žalobcu znamenalo dosiahnutie zisku 10%, teda 7,9 mil. Sk. Zvyšok uplatnenej sumy predstavuje skutočnú škodu, ktorá žalobcovi vznikla realizáciou prípravných prác v súvislosti s rekonštrukciou predmetnej budovy. Súd, vychádzajúc z predchádzajúceho rozhodnutia odvolacieho súdu sp. zn. 1 Obo 223/2002 z 25.10.2005, ktorým zrušil rozsudok súdu prvého stupňa z 26.11.2001, a v ktorom vyslovil právny názor (ktorým je súd prvého stupňa viazaný), že medzi účastníkmi konania nedošlo k uzavretiu zmluvy o dielo na predmetnú stavbu, dospel k záveru, že žalovaný v takom prípade nemohol porušiť povinnosť zo záväzkového vzťahu, čo je jedným zo zákonných predpokladov pre vznik nároku na náhradu škody. Vzhľadom na neexistenciu zmluvného vzťahu nevznikol žalobcovi ani nárok na náhradu nákladov v súvislosti s pripravovanou realizáciou rekonštrukcie budovy pre žalovaného. Z uvedených dôvodov súd žalobu ako neopodstatnenú zamietol. V konaní úspešnému žalovanému priznal podľa § 142 ods. 1 OSP náhradu trov konania v celkovej výške 630 065 Sk.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie z dôvodu, že súd prvého stupňa vychádzajúc z nedostatočne zisteného skutkového stavu vyvodil nesprávny právny záver, keď žalobu zamietol napriek tomu, že žalobca ako víťaz užšej súťaže vykonal pre žalovaného práce v hodnote 330 735 Sk a jeho štatutárny zástupca na pojednávaní uviedol, že ponuku žalobcu bral ako zmluvu o dielo. Poukázal na skutočnosť, že žalovaný ho oslovil listom z 12.8.1996 s tým, aby sa prihlásil do súťaže na projekt a inžiniersku činnosť pre rekonštrukciu budovy v K., M., žalobca jeho ponuku akceptoval a žalovaný mu následne listom z 25.9.1996 oznámil, že jeho návrh prijíma ako víťazný v súlade s jeho internými predpismi a zákonom č. 263/1993 Z. z. o verejnom obstarávaní tovarov, služieb a prác v znení zákona č. 120/1996 Z. z. Tento zákon predstavuje špeciálnu úpravu vo vzťahu k úprave obsiahnutej v ustanoveniach § 281 až § 288 Obchodného zákonníka. Vyhlásenie verejnej súťaže

podľa § 281 OBZ žalovaným je právnou skutočnosťou potrebnou pre vznik právneho vzťahu. Žalobca podal svoj návrh predpísaným spôsobom, v stanovenej lehote a zodpovedajúci zverejneným podmienkam súťaže. Prijatím jeho návrhu ako víťazného došlo podľa § 287 ods. 1 OBZ k vzniku zmluvy v celom rozsahu a obsahu. Ak žalovaný túto skutočnosť nerešpektoval, že žalobcovi vznikol nárok na náhradu vzniknutej preukázanej škody podľa § 757 OBZ v súvislosti s porušením ustanovenia § 287 ods. 1 OBZ s tým, že pre rozsah a podmienky tejto zodpovednosti sa použijú ustanovenia § 373 a nasl. OBZ. Ak podľa tvrdenia žalovaného nešlo o verejné obstarávanie podľa Obchodného zákonníka, mohlo ísť o verejnú súťaž podľa § 847 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktorej podmienky vyhlásená užšia súťaž spĺňala. Pre odvolanie verejnej súťaže žalovaným neboli splnené zákonné podmienky. Ak by súd neakceptoval ani tento názor, mohlo ísť o inominátnu zmluvu v zmysle § 491 a § 847 Občianskeho zákonníka. Vytýka napadnutému rozhodnutiu, že z neho nie je zrejmé, ktoré skutočnosti považoval súd za preukázané, z ktorých dôkazov vychádzal, a akými úvahami sa pri ich hodnotení riadil. Má za to, že výzva k verejnej súťaži doručená žalobcovi je návrhom na uzavretie zmluvy a okamihom akceptácie ponuky žalobcu ako víťaznej sú zmluvné strany svojimi prejavmi vôle viazané a môžu si uplatňovať aj nároky či už na vydanie bezdôvodného obohatenia alebo náhradu škody. Navrhol preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok buď sám zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie alebo, aby ho zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaný sa na odvolanie písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý vo veci konal ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP), prejednal vec v rozsahu podľa § 212 ods. 1 OSP na nariadenom pojednávaní podľa § 214 ods. 1 OSP a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné vyhovieť.

Predmetom odvolacieho konania je žalobcom uplatnený nárok na náhradu škody podľa § 373 a nasl. OBZ, a to jednak ako ušlý zisk a jednak ako skutočná škoda z titulu náhrady vynaložených nákladov, ktorá mu mala vzniknúť v súvislosti s účasťou na súťaži na dodávku a projekt stavby „Rekonštrukcia budovy S. K., M.“ pre žalovaného. Ako už uviedol odvolací súd vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí z 26. novembra 2001, ktorým na odvolanie žalovaného zrušil rozsudok súdu prvého

stupňa z 5. februára 2001 a vec mu vrátil na ďalšie konanie, všeobecná zodpovednosť za škodu podľa Obchodného zákonníka upravená v ustanoveniach § 373 až § 386, je založená na princípe objektívnej zodpovednosti a predpokladom pre vznik zodpovednosti je porušenie povinnosti zo záväzku (alebo inej právnej povinnosti stanovenej v Obchodnom zákonníku), vznik škody a príčinná súvislosť medzi vznikom škody a porušením povinnosti. Úlohou súdu prvého stupňa v ďalšom konaní preto malo byť skúmanie, či medzi účastníkmi došlo k uzatvoreniu zmluvy o dielo, resp. aký záväzok žalovaný porušil a či v tejto súvislosti vznikla žalobcovi škoda. Vyslovil zároveň právny názor, že súťaž, ktorej sa žalobca zúčastnil z podnetu žalovaného, nespĺňa pojmové znaky verejnej obchodnej súťaže v zmysle § 281 a nasl. OBZ, pretože zo strany žalovaného nešlo o vyhlásenie neurčitým osobám, ale žalovaný sa obrátil na vybraný okruh osôb a podmienky takéhoto výberového konania Obchodný zákonník neupravuje. Súd prvého stupňa následne rozsudkom z 29. marca 2004 určil, že medzi účastníkmi konania došlo k uzavretiu zmluvy o dielo „Rekonštrukcia budovy S. K.. M.“. Ani tento záver nepovažoval odvolací súd za správny, keď uznesením z 25. októbra 2005 tento rozsudok zrušil a vec znova vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Vo svojom rozhodnutí vyslovil záväzný právny názor, že medzi účastníkmi nedošlo k uzavretiu zmluvy o dielo, pretože žalovaný listom z 25.9.1996 žalobcovi len oznámil, že jeho ponuku prijíma ako víťaznú, ale chce uzavrieť rámcovú zmluvu, teda rozhodne nešlo o situáciu upravenú v § 287 ods. 1 OBZ. Z tohto právneho názoru súd prvého stupňa v ďalšom konaní vyvodil, že nakoľko medzi účastníkmi k uzavretiu zmluvy o dielo nedošlo, žalovaný nemohol porušiť povinnosť zo záväzkového vzťahu, čím nebola splnená jedna z podmienok pre vznik zodpovednosti za prípadnú škodu. Pokiaľ žalobca v odvolaní opakovane tvrdí, že zo strany žalovaného išlo o vyhlásenie verejnej obchodnej súťaže, ktorej zásady porušil, čím bola založená jeho zodpovednosť za uplatnenú škodu, odvolací súd odkazuje na právny názor vyslovený v predchádzajúcich zrušujúcich rozhodnutiach v tejto veci. Pokiaľ žalobca pre prípad, že s touto námietkou neuspeje, tvrdil, že išlo o verejnú súťaž podľa § 847 a nasl. Občianskeho zákonníka, ani tento názor nemôže obstať, pretože k tomu, aby išlo o vyhlásenie verejnej súťaže na určité dielo, táto musí byť určená pre verejnosť, teda pre vopred neobmedzený okruh možných účastníkov, čo pri tejto súťaži nebolo splnené. Ani posledná možnosť, že išlo o porušenie záväzku

zo zmluvy v zákone neupravenej v zmysle § 491 Občianskeho zákonníka nemôže obstať, pretože z vykonaného dokazovania vyplynulo, že medzi účastníkmi nevznikol žiaden záväzkový vzťah. Nestalo sa tak oznámením o prijatí ponuky žalobcu, a ani následne. Pokiaľ ide o žalobcom skutočne vynaložené náklady, v podmienkach súťaže bolo výslovne uvedené, že náklady spojené so súťažou znáša uchádzač sám, a ak išlo o náklady vynaložené v súvislosti s prípravou pre budúce dielo, tieto náklady žalobca vynaložil bez akejkoľvek zmluvy so žalovaným, preto sa nemôže domáhať ich náhrady z titulu zodpovednosti žalovaného za škodu.

Vzhľadom na uvedené sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že v konaní nebolo preukázané splnenie zákonných predpokladov pre vznik uplatneného práva zo zodpovednosti za škodu, preto jeho odvolaním napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 OSP tak, že úspešnému žalovanému priznal ich náhradu z titulu odmeny za jeden úkon právnej služby (účasť na pojednávaní) podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. vo výške 28 850 Sk a 190 Sk paušálnej náhrady, spolu 29 040 Sk. Priznanú náhradu je žalobca povinný zaplatiť právnomu zástupcovi žalovaného (§ 149 ods. 1 OSP).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 15. februára 2008

**JUDr. Zuzana Ď u r i š o v á, v.r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: